

Kitabu cha Danieli - Nambari ishirini na saba

Ndoto nyingine ya siri

Jeff Pippenger

2023-12-22

Ndoto ya pili ya Nebukadneza inaashiria “wakati wa mwisho,” wakati ambapo makundi mawili ya waabudu yanaitwa waje kuchunguza “ongezeko la maarifa” lililofunuliwa mwaka 1798. Kisha Danieli pia anatambulishwa kama Belteshaza, na hivyo kumtambulisha kuwa ni miongoni mwa watu wa agano la Mungu, kwa maana mabadiliko ya jina kwa kinabii hutia alama ya uhusiano wa agano. Nebukadneza alitambua kwamba Danieli alikuwa na uwepo wa Roho Mtakatifu, na kwa kutegemea uzoefu wake wa awali na Danieli, alidhani kwamba “hakuna siri” ingemtatiza Danieli, lakini siri ya ndoto hii ilimtatiza Danieli.

Ewe Belteshaza, mkuu wa wachawi, kwa kuwa najua ya kwamba roho ya miungu watakatifu imo ndani yako, wala hakuna siri ikukutatanihayo, niambie maono ya ndoto yangu niliyoyaona, na tafsiri yake. Hivi ndivyo yalivyokuwa maono ya kichwa changu nilipokuwa kitandani; nikaona, na tazama, mti katikati ya nchi, nao urefu wake ulikuwa mkuu. Mti ule ukakua, ukawa na nguvu, na urefu wake ukafika mbinguni, na kuonekana kwake kukaenea hata miisho ya dunia yote. Majani yake yalikuwa mazuri, na matunda yake mengi, na ndani yake palikuwa na chakula kwa wote; wanyama wa kondeni walipata kivuli chini yake, na ndege wa mbinguni walikaa katika matawi yake, na wote wenye mwili walipata riziki kutoka kwake. Nikaona katika maono ya kichwa changu nilipokuwa kitandani, na tazama, mlinzi, mtakatifu mmoja, akashuka kutoka mbinguni; akapaza sauti kwa sauti kuu, akasema hivi, Ukate mti ule, ukate matawi yake, utikishe majani yake, na utawanye matunda yake; wanyama waondoke kutoka chini yake, na ndege watoke matawini mwake; walakini uache kisiki cha mizizi yake katika nchi, kikiwa kimefungwa kwa chuma na shaba, katika majani laini ya kondeni; kiwe kikiloweshwa na umande wa mbinguni, na fungu lake liwe pamoja na wanyama katika majani ya nchi; moyo wake ubadilishwe usiwe wa mwanadamu, naye apewe moyo wa mnyama; tena nyakati saba zipite juu yake. Neno hili ni kwa amri ya walinzi, na hukumu hii ni kwa neno la watakatifu; kusudi walio hai wajue ya kwamba Aliye juu sana hutawala katika ufalme wa wanadamu, humpa amtakaye, naye humweka juu yake aliye mnyonge kabisa wa wanadamu. Ndoto hii mimi mfalme Nebukadreza nimeiona. Basi wewe, Ee Belteshaza, eleza tafsiri yake, maana wenye hekima wote wa ufalme wangu hawajaweza kunijulisha tafsiri; bali wewe waweza; kwa kuwa roho ya miungu watakatifu imo ndani yako. Kisha Danieli, ambaye jina lake ni Belteshaza, akastaajabu kwa muda wa saa moja, na mawazo yake yakamtatiza. Mfalme akasema, Belteshaza, ndoto wala tafsiri yake isikutie wasiwasi. Belteshaza akajibu, akasema, Bwana wangu, ndoto iwe kwa wachukiao wewe, na tafsiri yake iwe kwa adui zako. Danieli 4:9-19.

Danieli “amesumbuka” kwa sababu ya ndoto na tafsiri hiyo, kwa kuwa anaweza kuelewa jinsi Nebukadneza angeweza kuchukizwa na tafsiri hiyo, lakini mara tu Nebukadneza anapomhimiza kusema, Danieli anampa Nebukadneza onyo la hukumu ijayo. Onyo la hukumu ijayo ni ishara ya

onyo la malaika wa kwanza aliyewasili wakati wa mwisho, mnamo 1798.

Basi Danieli, ambaye jina lake lilikuwa Belteshazzar, alistaajabu kwa muda wa saa moja, na mawazo yake yakamsumbua. Mfalme akasema, Belteshazzar, ndoto hiyo, wala tafsiri yake, zisikusumbue. Belteshazzar akajibu akasema, Bwana wangu, ndoto hiyo iwapate wanaokuchukia, na tafsiri yake iwapate adui zako. Danieli 4:19.

Danieli alikuwa "ameduwaa kwa saa moja." "Saa" hiyo ni moja ya matukio matano ambapo neno "saa" linapatikana katika kitabu cha Danieli, na halipatikani kwingineko katika Agano la Kale. Hapa inawakilisha kipindi cha wakati ambacho Danieli, akiwa mwakilishi wa "wenye hekima" wanaoelewa kuongezeka kwa maarifa, anajiandaa kutoa onyo la malaika wa kwanza, linalotangaza kufunguliwa kwa hukumu ya uchunguzi tarehe 22 Oktoba, 1844. Ufafanuzi wa ndoto uliotolewa na Danieli unajumuisha, si tu tangazo la hukumu inayokuja, bali pia mwito kwa Nebukadneza aache dhambi, ukiwakilisha injili ya milele ya malaika wa kwanza. "Saa" hiyo ingewekwa kinabii katika wakati wa mwisho, mwaka 1798, wakati malaika wa kwanza alipoingia katika historia. Malaika wa kwanza aliingia katika historia mwaka 1798, mwishoni mwa "nyakati saba" za kisasi cha Mungu zilizoletwa dhidi ya ufalme wa kaskazini, zilizoanza mwaka 723 KK.

Kwa maana hizi ni siku za kisasi, ili yote yaliyoandikwa yatimizwe. Lakini ole wao walio na mimba, na wanyonyeshao, siku zile! Maana kutakuwa na dhiki kuu katika nchi, na ghadhabu juu ya watu hawa. Nao wataanguka kwa makali ya upanga, na watachukuliwa mateka kwenda katika mataifa yote; na Yerusalemu itakanyagwa na Mataifa, hata nyakati za Mataifa zitakapotimia. Luka 21:22-24.

Nebukadneza alipaswa kuishi akiwa na moyo wa mnyama kwa kipindi cha kisasi cha Mungu, kilicholetwa juu ya ufalme wa kaskazini wa Israeli, kwa kuwa Nebukadneza alikuwa mfalme wa kaskazini. Luka anakitambua kipindi hicho hicho kama "nyakati" ("nyakati za Mataifa"), katika wingi, anapotaja mwisho wa kukanyagwa chini kwa Yerusalemu.

Nao wataanguka kwa makali ya upanga, na watapelekwa mateka katika mataifa yote; na Yerusalemu utakuwa ukikanyagwa na Mataifa, hata nyakati za Mataifa zitakapotimia. Luka 21:24.

Katika kitabu cha Ufunuo, nyakati za Mataifa za kukanyaga chini mahali patakatifu na jeshi zilielezwa tu kuwa ni miaka elfu moja mia mbili na sitini, kwa kuwa lengo lilikuwa tu kusisitiza kipindi cha mateso ya kipapa.

Lakini ua ulio nje ya Hekalu uache, wala usiupime; kwa maana umepewa Mataifa; nao watauukanyaga mji mtakatifu kwa miezi arobaini na miwili. Nami nitawapa mamlaka mashahidi wangu wawili, nao watatabiri siku elfu moja mia mbili na sitini, wamevaa nguo za gunia. Ufunuo 11:2, 3.

Ujumbe wa onyo uliotolewa na Danieli kwa Nebukadneza unawakilisha onyo la hukumu itakayokuja. Kuwasili kwa ujumbe huo wa onyo kimfano kunahusishwa na mwaka 1798, ambao ndio wakati malaika wa kwanza alipowasili ili kuonya kuhusu hukumu ya uchunguzi inayokaribia. Hukumu iliyotabiriwa juu ya Nebukadneza ilitokea katika matumizi ya pili ya neno "saa" katika

sura ya nne.

Yote haya yalimpata mfalme Nebukadneza. Mwishoni mwa miezi kumi na miwili alitembea katika ikulu ya ufalme wa Babeli. Mfalme akasema, Je, si hii Babeli kuu, niliyojenga kuwa nyumba ya ufalme kwa uweza wa nguvu zangu, na kwa heshima ya utukufu wangu? Neno hilo likiwa bado katika kinywa cha mfalme, sauti ikashuka kutoka mbinguni, ikisema, Ee mfalme Nebukadneza, neno hili limekuhusu; ufalme umekutoka kwako. Nao watakufukuza mbali na wanadamu, na makao yako yatakuwa pamoja na wanyama wa kondeni; watakufanya ule majani kama ng'ombe, na nyakati saba zitapita juu yako, hata utakapojua ya kuwa Aliye juu kabisa anatawala katika ufalme wa wanadamu, naye humpa amtakaye. Saa hiyo hiyo jambo hilo likatimizwa juu ya Nebukadneza; akafukuzwa mbali na wanadamu, akala majani kama ng'ombe, na mwili wake ukalowana kwa umande wa mbinguni, hata nywele zake zikakua kama manyoya ya tai, na kucha zake kama makucha ya ndege. Danieli 4:28-33.

Hukumu iliyokuwa imetabiriwa ilitokea katika "saa" ileile ambayo Nebukadneza alipoinua moyo wake kwa kiburi. Hukumu ya uchunguzi iliyokuwa imetabiriwa ilitokea wakati "saa" ya hukumu ya uchunguzi ya Mungu ilipoanza.

"Saa" ya hukumu ya Mungu tarehe 22 Oktoba, 1844, ilikuwa imezalisha makundi mawili ya waabudu, waliowakilishwa kama "wenye hekima" na "waovu" katika Danieli sura ya kumi na mbili, na ambao pia waliwakilishwa kama "wenye hekima" au "wapumbavu" katika mfano wa wanawali kumi, na ambao pia waliwakilishwa kama wale waliohesabiwa haki kwa imani katika Habakuki sura ya pili, ambao waliwekwa kinyume na wale waliodhihirisha tabia ile ile kama aliyokuwa nayo Nebukadneza wakati "saa" ya hukumu yake ilipofika.

Tazama, roho yake iliyoinuliwa si nyoofu ndani yake; bali mwenye haki ataishi kwa imani yake. Habakuki 2:4.

Makundi mawili katika kila moja ya mistari mitatu yalidhihirika wakati "saa" ya hukumu yake ilipofika tarehe 22 Oktoba 1844, ambayo ndiyo inayowakilishwa na "saa" ya hukumu ya Nebukadneza. Mwaka 1798 ulikuwa hitimisho la ghadhabu ya "kwanza" ya "mara saba," wakati upapa uliacha kustawi, kwa kuwa ulipigwa jeraha la mauti.

Na mfalme atatenda kama apendavyo; naye atajitukuza, na kujikweza juu ya kila mungu, naye atasema maneno ya ajabu juu ya Mungu wa miungu; naye atafanikiwa hata ghadhabu itimie; maana yale yaliyokwisha kukusudiwa yatatimizwa. Danieli 11:36.

1844, ulikuwa mwisho wa ghadhabu ya "mwisho":

Akasema, Tazama, nitakujulisha yatakayokuwa katika wakati wa mwisho wa ghadhabu; kwa maana mwisho utakuwa wakati ulioamriwa. Danieli 8:19.

Matumizi ya kwanza ya neno 'saa,' katika sura ya nne ya Danieli, yanawakilisha mwaka 1798; ambao ulikuwa mwisho wa 'ile ya kwanza' ya ghadhabu ya Mungu ya 'mara saba' dhidi ya ufalme wa kaskazini wa Israeli; kuwasili kwa ujumbe wa malaika wa kwanza wakati wa mwisho; na mwisho wa 'mara saba' za Nebukadneza katika 'mwisho wa siku'.

Matumizi ya pili ya neno "saa", katika sura ya nne ya Danieli, yanawakilisha mwaka 1844; ambao ulikuwa mwisho wa ghadhabu ya "mwisho" ya "mara saba", dhidi ya ufalme wa kusini wa Yuda. Pia ulikuwa ujio wa hukumu ya upelelezi, na hukumu ya kibinafsi ya Nebukadneza.

Sura ya kwanza inabainisha historia ya mchakato wa majaribio wa hatua tatu, na inaashiria kutiwa nguvu kwa ujumbe wa malaika wa kwanza tarehe 11 Agosti 1840. Sura ya nne inawakilisha kuwasili kwa ujumbe wa malaika wa kwanza wakati wa mwisho mwaka 1798, na inapaswa kuwekwa juu ya sura ya kwanza. Sura ya nne inasisitiza ujumbe wa malaika wa kwanza na onyo lake kuhusu hukumu inayokaribia, na inaashiria tarehe 22 Oktoba 1844, na kuwasili kwa ujumbe wa malaika wa tatu.

Pamoja, zinawakilisha mwanzo si wa Uadventista tu, bali pia wa Marekani. Sura ya kwanza hadi ya tatu pia zinashughulikia historia mwishoni mwa Uadventista, na mwisho wa Marekani. Sura ya tano na ushuhuda wa Belshaza pia vinaendana na zile sura tatu za kwanza.

Sura ya kwanza, ikiwa sambamba na sura ya nne, zinawakilisha harakati ya malaika wa kwanza, na historia ya wakati ambapo kitabu cha Danieli kilifunuliwa wakati wa mwisho mnamo 1798. Ujumbe uliokuwa umefunuliwa wakati huo unaashiriwa na maono ya Mto Ulai, ambayo yanawakilisha ongezeko la maarifa yaliyomo katika sura za saba, nane na tisa za Danieli.

Katika mwaka wa tatu wa utawala wa mfalme Belshaza, maono yalinitokea, naam, yalinitokea mimi Danieli, baada ya yale yaliyonitokea hapo kwanza. Nikaona katika maono; ikawa, nilipoona, nilikuwa Shushani katika ikulu, iliyo katika mkoa wa Elamu; tena nikaona katika maono, nami nilikuwa kando ya mto Ulai. Danieli 8:1, 2.

Sura ya kwanza hadi ya tatu, zikiwa sambamba na sura ya tano, zinawakilisha harakati ya malaika wa tatu, na historia ya wakati kitabu cha Danieli kilipofunguliwa muhuri mwaka 1989. Ujumbe uliofunuliwa wakati huo umeashiriwa kwa maono ya Mto Hiddekel; maono hayo yanawakilisha ongezeko la maarifa yaliyomo ndani ya sura ya kumi, kumi na moja, na kumi na mbili.

Na siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa kando ya mto mkubwa, ambao ni Hidekeli. Danieli 10:4.

Tutaendelea na uchambuzi wetu kuhusu nasaba ya Nebukadneza na Belshaza katika makala inayofuata.

Kuna haja ya kusoma kwa makini zaidi Neno la Mungu. Hasa, Danieli na Ufunuo vinapaswa kuzingatiwa kwa makini kuliko wakati wowote uliopita katika historia ya kazi yetu. Huenda tukawa na machache ya kusema katika baadhi ya vipengele kuhusu mamlaka ya Kirumi na upapa, lakini tunapaswa kuelekeza umakini kwenye yale ambayo manabii na mitume wameandika kwa uvuvio wa Roho wa Mungu. Roho Mtakatifu amepanga mambo kwa namna hiyo, katika utoaji wa unabii na katika matukio yanayoonyeshwa, ili kufundisha kwamba mtendaji wa kibinadamu anapaswa kuwekwa mbali na macho, afichwe ndani ya Kristo, na Bwana Mungu wa mbinguni pamoja na sheria yake watukuzwe.

Soma kitabu cha Danieli. Kumbuka, kipengele kwa kipengele, historia ya falme zilizowakilishwa humo. Tazama watawala, mabaraza, majeshi yenye nguvu, na uone jinsi

Mungu alivyotenda kuudhalilisha kiburi cha wanadamu, na kuiweka heshima ya mwanadamu mavumbini. Mungu peke yake ndiye anayeonyeshwa kuwa mkuu. Katika maono ya nabii, anaonekana akiangusha mtawala mmoja mwenye nguvu na kumweka mwingine. Anafunuliwa kama mtawala mkuu wa ulimwengu, yuko karibu kuusimamisha ufalme wake wa milele, Mzee wa Siku, Mungu aliye hai, Chanzo cha hekima yote, Mtawala wa sasa, Mfunuaji wa mambo yajayo. Soma na uelewe jinsi mwanadamu alivyo maskini, dhaifu, wa muda mfupi, mwenye kukosea, mwenye hatia, anapoinua nafsi yake kwa ubatili.

Roho Mtakatifu, kupitia Isaya, anataelekeza kwa Mungu, Mungu aliye hai, kama lengo kuu la kuzingatia—kwa Mungu kama alivyofunuliwa katika Kristo. 'Kwetu mtoto amezaliwa, kwetu mwana amepewa; na mamlaka itakuwa juu ya bega lake; na jina lake ataitwa Ajabu, Mshauri, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani' [Isaiah 9:6].

Nuru ambayo Danieli alipokea moja kwa moja kutoka kwa Mungu ilitolewa hasa kwa ajili ya siku hizi za mwisho. Maono aliyoyaona kando ya mito Ulai na Hidekeli, ile mito mikuu ya Shinari, sasa yanatimia, na matukio yote yaliyotabiriwa yatakuwa yametokea hivi karibuni.

Fikiria hali ya taifa la Wayahudi wakati unabii wa Danieli ulipotolewa. Waisraeli walikuwa utumwani, hekalu lao lilikuwa limeharibiwa, huduma ya hekaluni ilikuwa imesitishwa. Dini yao ilikuwa imejikita katika taratibu za mfumo wa dhabihu. Walikuwa wamefanya maumbo ya nje kuwa ya muhimu kupita yote, ilhali walikuwa wamepoteza roho ya ibada ya kweli. Huduma zao zilikuwa zimepotoshwa na mapokeo na desturi za kipagani, na katika kutekeleza ibada za dhabihu hawakutazama kupita kivuli hadi kilicho halisi. Hawakumtambua Kristo, sadaka ya kweli kwa ajili ya dhambi za wanadamu. Bwana alitenda ili kuwapeleka watu utumwani, na kusitisha huduma hekaluni, ili kwamba sherehe za nje zisije zikawa kila kitu katika dini yao. Kanuni na desturi zao zilipaswa kusafishwa kutokana na upagani. Ibada ya kitaratibu ilikoma ili ibada ya moyo ifufuliwe. Utukufu wa nje uliondolewa ili wa kiroho udhihirishwe. Manuscript Releases, juzuu 16, 333, 334.